

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.385/2014/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Hölczl Krisztina jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Farkas és Nagy Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Nagy Zsolt ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen zálogtárgyból való kielégítés térése iránt indított perében, a Debreceni Törvényszék 2014. május 7. napján kelt, 1.G.40.090/2013/27. számú ítélete ellen az alperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2014. december 09. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja, és mellőzi az alperes kötelezését annak térése, hogy a felperes a ... belterület ... hrsz., természetben ..., ... út 60. szám alatt található ingatlanra bejegyzett jelzálogjoga alapján a 34 215 761 (Harmincnégymillió-kettőszáztizenötezer-hétszázhatvanegy) Ft tőkekövetelése után járó késedelmi kamatkövetelését is kielégíthesse bírósági végrehajtás útján.

Az alperes által a felperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 416 450 (Egymillió-négyszáztizenhatezer-négyszázötven) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 368 875 (Háromszázhatvannyolcezer-nyolcszázhetvenöt) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság az 1.G.40.090/2013/27. számú ítéletével az alperest annak térése kötelezte, hogy a felperes a ..., belterület ... hrsz-ú, természetben ..., ... út 60. szám alatt található ingatlanra bejegyzett jelzálogjoga alapján 34 215 761 Ft összegű tőke, és ezen összeg után 2013. február 13. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével egyező késedelmi kamata, továbbá 3 301 218 Ft lejárt késedelmi kamat erejéig a követelését bírósági végrehajtás útján kielégítse.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 800 000 Ft perköltséget.

Az ítélet indokolásában megállapított tényállás szerint a felperes és a perben nem álló J. Kft. között 2005. június 28. napján létrejött .../2005. számú bankhitel szerződés alapján a felperes és a J. Kft. 2009. augusztus 29. napján .../2009. szám alatt 100 000 000 Ft, 2010. március 23. napján pedig a .../2010. szám alatt 30 000 000 Ft kölcsön folyósítására kötöttek kölcsönszerződést.

A .../2005. számú hitelszerződés biztosítékeként a hitelszerződés alapján nyújtott kölcsönök biztosítására 2005. június 28. napján a felperes, mint zálogjogosult, valamint a perben nem álló alperes és I.né B.K.I., mint zálogkötelezettek 65 000 000 Ft keretösszeg erejéig keretbiztosítéki jelzálogjogot alapítottak a felperes javára a zálogkötelezettek 1/2-1/2 arányú tulajdonát képező 4200 ..., ... út 60. szám alatt található ingatlanra.

A J. Kft. 2011. január 27. napja óta felszámolás alatt áll.

A felperes a felszámolási eljárásban bejelentette a 2011. január 31. napján fennálló hitelezői igényként - többek között - a .../2005. számú bankhitel szerződéshez kapcsolódó kölcsönszerződésekből eredő követelését, mindösszesen 220 770 490 Ft tőke, 1 502 803 Ft ügyleti kamat, 96 229 000 Ft késedelmi kamat, 276 580 Ft és 314,42 euró díj, jutalék, követelés és 172 757 629 Ft függő követelés összegben. Ezekből a perbeli .../2009. számú kölcsönszerződés alapján 63 786 347 Ft tőke, valamint ennek a 2011. január 27. napjáig számított 463 657 Ft ügyleti kamata, 99 840 Ft ügyleti díj, a .../2010. számú kölcsönszerződés alapján 30 000 000 Ft tőke, 238 958 Ft 2011. január 27. napjáig keletkezett ügyleti kamat, és 36 000 Ft ügyleti díj követelést nevesített.

A felperes valamennyi tőke, ügyleti díj és ügyleti kamat követelése vonatkozásában bejelentette a 2011. január 27. napjától a tényleges megtérülésig számított késedelmi kamatkövetelését is, jogfenntartással, az összegszerűség pontos meghatározása nélkül. A forint tartozás vonatkozásában a késedelmi kamat mértékét a mindenkorijegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékében határozta meg a kölcsönszerződések VI. fejezet 2. pontja szerint alkalmazandó Általános Üzleti Feltételek XIII. fejezetének 13.3. pontja és a Kondíciós lista VIII. pont 9. pontja alapján.

A 2011. február 9. napján kelt hitelező igénybejelentés 2011. február 14. napján lett kézbesítve a felszámoló részére.

A felperesnek a .../2005. számú szerződés alapján fennálló keretbiztosítéki jelzálogjoga 65 000 000 Ft erejéig bejegyzésre került a perbeli ingatlan tulajdoni lapjára.

A tulajdonosok az ingatlan tulajdonjogát a 2011. január 21. napján kelt ajándékozási szerződéssel az alperesre átruházták, az alperes tulajdonjoga az ingatlan tulajdoni lapjára bejegyzésre került.

A felszámoló a felperes Cstv. 49/D. §-ába besorolt követelése részbeni kiegyenlítésére 2011. január 27. és 2013. január 20. napja között összesen 198 206 961 Ft-ot fizetett ki a felperesnek. A 2014. február 13-ai állapot szerint a felperesnek a .../2009. számú, valamint a .../2010. számú kölcsönszerződésekből összesen 34 215 761 Ft összegű tőkekövetelése maradt fenn.

A felperes a 2013. április 25. napján kelt, az alperes által 2013. május 14. napján átvett levelével az alperest felszólította a teljesítésre, felszólítása azonban eredménytelen maradt.

A felperes keresetében a bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjoga alapján kérte az alperes kötelezését annak tűrésére, hogy a perbeli ingatlan vonatkozásában kielégítse a követeléseit, amely 45 329 311 Ft tőkéből, és ennek a kifizetés napjáig járó, a mindenkorijegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével egyező késedelmi kamatból állt.

Előadta, hogy az alperes az ajándékozási szerződéssel az ingatlan 1/1-ed arányú tulajdonjogát jelzáloggal terheltlen szerezte meg. A felszámolási eljárás miatt a felperesnek a J. Kft-vel szemben fennálló összes követelése lejárttá vált, így a keretbiztosítéki jelzálogjog tekintetében is megnyílt a biztosítékból történő kielégítés iránti igénye.

A felperes a felszámolási eljárásban történt részbeni megtérülésekre figyelemmel többször leszállította a keresetét. A 2014. április 28. napán, 25. sorszám alatt érkeztetett beadványában az alperest 45 329 311 Ft tőke után 2013. április 25. napjától 2013. július 23. napjáig terjedő, a mindenkori alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamata, 36 485 552 Ft tőke után 2013. július 24. napjától 2014. február 12. napjáig az előbbi módon számított késedelmi kamat, valamint 34 215 761 Ft tőke és annak 2014. február 13. napjától számított késedelmi kamata vonatkozásában kérte az alperes kötelezését az ingatlanból való végrehajtás tūrésére.

Alperes az ellenkérelmében eleinte a felperesi kereset összegszerűségét is vitatta, utóbb a követelés tőkeösszegét nem vitatta, de kérte a késedelmi kamatkövetelésre irányuló kereset elutasítását arra hivatkozva, hogy a felszámoló nem vette nyilvántartásba a felperes késedelmi kamatkövetelését, azok nem szerepelnek az adós gazdálkodó szervezet közbenső mérlegeiben.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét alaposnak találta.

A perbeli adatok alapján megállapította, hogy az alperes tulajdonában álló ingatlan tulajdoni lapjára a felperes javára 65 000 000 Ft keretösszeg erejéig keretbiztosítéki jelzálogjog volt bejegyezve, a biztosított követelés a részbeni kielégítésekre tekintettel 2014. február 13. napjától 34 215 761 Ft tőkeösszegben állt fent.

Megállapította, hogy a felperes a perben a hitelezői igénybejelentéssel és a felszámoló nyilatkozatával igazolta, hogy 2011. január 27. napi kezdő időponttal a keresetben megjelölt mértékű késedelmi kamatigényét is bejelentette a felszámolási eljárásban, az csupán azért nem került nyilvántartásba vételre, mert a további bejelentéseiben azt nem számszerűsítette, a felszámoló azonban nem vitatta azt, hogy a felperes késedelmi kamat iránti igénye a bejelentett mértékben fennáll.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy miután a Cstv. 37. § (3) bekezdése szerinti 180 napos teljesítési határidő elmulasztásához kapcsolódó jogvesztés nem a nyilvántartásba vételhez, hanem az igénybejelentéshez fűződik, a késedelmi kamattal kapcsolatos hitelezői igénybejelentés pedig megtörtént, ezért erre vonatkozóan nem következett be a jogvesztés.

Az alperes a Ptk. 255. § (1) bekezdése alapján a tőkeösszeg és a késedelmi kamat erejéig köteles tūrni a végrehajtás útján történő kielégítést.

Az elsőfokú bíróság kiszámította a felperes lejárt késedelmi kamatkövetelésének az összegét, és azt a 2013. április 25. napján fennálló 45 329 311 Ft tőketartozás után 2013. július 23. napjáig összesen 1 244 383 Ft, míg 36 485 552 Ft után 2013. július 14. napjától 2014. február 12. napjáig összesen 2 056 835 Ft, mindösszesen 3 301 218 Ft összegben állapította meg.

Mivel a felperes a perben a keresetét a felszámolási eljárásban történt megtérülésekre tekintettel szállította le, ezért a leszállított értékek vonatkozásában nem minősül pervesztesnek. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes perköltsége megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, és kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részben történő megváltoztatását, és a felperes keresetének a késedelmi kamatok tekintetében való elutasítását.

Előadta, hogy a felperes a 11. sorszámú beadványa 2. pontjában arra hivatkozott, hogy a hitelezői igénybejelentésében az érvényesíteni kívánt késedelmi kamatköveteléssel kapcsolatban jogfenntartással élt, az alperes álláspontja szerint azonban a jogfenntartó nyilatkozat megtétele nem tekinthető hitelezői igénybejelentésnek.

A keresetlevélhez 7/4. számú mellékletként csatolt hitelezői visszaigazolásban a felszámoló a jelen perrel érintett kölcsönszerződésekkel összefüggésben a késedelmi kamatként bejelentett hitelezői igényt nem igazolt vissza, a visszaigazolással szemben a felperes kifogást nem terjesztett elő.

A Debreceni Törvényszék által jóváhagyott I., II. és III. számú közbenső mérlegek tanúsága szerint a felperes - a Cstv. 35. § (2) bekezdésének, és a 37. § (2) bekezdésének megfelelő módon - a felszámolási eljárásban nem jelentette be a késedelmi kamatigényét, ezért a felperes követelése a késedelmi kamatok tekintetében elenyészett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Utalt arra, hogy a felperes a hitelezői igényt bejelentő nyilatkozatában jelezte a felszámolónak, hogy érvényesíteni kívánja a késedelmi kamatkövetelését is, azaz azt bejelentette, csupán azért nem került a kamatigénye számszerűsítésre, mivel nem ismerte a teljesítés, illetve a zárómérleg pontos időpontját. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felszámolási eljárásban a felperes bejelentette a késedelmi kamatkövetelésen alapuló hitelezői igényét is, és az visszaigazolásra is került.

Miután a felperes a 2013. április 25. napján kelt levelében felhívta az alperest a teljesítésre, 8 munkanapot biztosítva neki, de ez a határidő eredménytelenül telt el, ezért 2013. április 25. napját kell tekinteni az alperes késedelembe esése kezdő időpontjának.

Utalt arra, hogy a felperes a keresetlevél 1.1. pontjában is jelezte, hogy a lejárt és esedékes tőke után a tényleges megtérülésig késedelmi kamatot kíván érvényesíteni a Kondíciós lista 9. pontja szerint.

A fellebbezés megalapozott.

Az alperes fellebbezésében arra hivatkozva kérte a felperes keresetének a késedelmi kamatok tekintetében történő elutasítását, hogy azok nem tekinthetők a felszámolási eljárásban bejelentett, és visszaigazolt hitelezői követelésnek, így azokra az alperes helytállási kötelezettsége nem terjed ki.

Az elsőfokú bíróság azonban a hitelezői követelés tőkeösszegén túl nem a 2011. február 9. napján kelt hitelezői igénybejelentéstől számított késedelmi kamatok, mint felperesi követelés kielégítésének a tűrésére kötelezte az alperest, hanem az alperesnek címzett felperesi felszólítástól számított késedelmi kamatok kielégítésének a tűrésére. Az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségét tehát az elsőfokú bíróság a felperes 25. sorszámú beadványa szerinti keresetmódosítás alapján, az alperes „saját fizetési késedelme bekövetkeztétől” számította, mintahogyan ezt a felperes a fellebbezési ellenkérelmében is kifejtette.

A zálogjog járulékos jellege folytán azonban a zálogtárgy tulajdonosa csupán a zálogtárggyal biztosított követelés és annak járulékai erejéig tartozik felelősséggel.

Nem vitásan a dologi kötelezett megteheti azt, hogy önként kielégíti a biztosított követelést, és ezzel elhárítja a zálogtárgynak a jogosult kielégítése érdekében történő értékesítést, ez azonban nem lehet kötelezettsége a Ptk. 255. § (1) bekezdése értelmében.

A felperesnek az alpereshez címzett, 2013. április 25. napján kelt levele csupán erre a lehetőségre történő felhívásként értelmezhető, amely felhívás nem keletkeztetett az alperes részére fizetési kötelezettséget, és természetesen nem eredményezte az alperes késedelmét, ennek következtében késedelmi kamatfizetési kötelezettségét sem.

Az elsőfokú bíróság tehát tévesen kötelezte az alperest annak tűrésére, hogy a felperes az általa meghatározott tőkeösszegek után a 2013. április 25. és 2014. február 12. napja közötti időszakra tőkésítve 3 301 218 Ft összegben kiszámított, 2014. február 13. napjától pedig a mindenkori jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével egyezően megállapított késedelmi kamata erejéig a követelését bírósági végrehajtás útján kielégítse.

Az ítéletábra mindezen indokok alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, fellebbezett részét - az alperesnek a felperesi tőkekövetelés utáni kamatkövetelés erejéig a kielégítés tűrésére kötelező rendelkezést - megváltoztatta a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alkalmazásával, és a felperes keresetét ebben a részében elutasította.

Az ítéletábra csupán az alperes fellebbezési hivatkozásaival összefüggésben mutat rá az alábbiakra.

A jelen eljárásban még alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 251. § (1) és (3) bekezdése szerint a zálogtárggyal való felelősség terjedelme ahhoz a követeléshez igazodik, amelynek biztosítására a zálogtárgy szolgál. Kiterjed a kamatokra, a követelés és a zálogjog érvényesítésének költségeire, továbbá a zálogtárgyra fordított szükséges költségekre is. A zálogjog - mivel a jogosult követelésének a biztosítását szolgálja - terjedelme is a biztosított követeléshez igazodik.

A biztosított követelés kötelezettje felszámolás alá került, ezért a jogosulti követelés mértékének a meghatározásánál a Cstv. speciális rendelkezéseit is figyelembe kellett vennie a bíróságnak.

Az ítéletábra osztja az alperes fellebbezési hivatkozását a tekintetben, hogy a két perbeli kölcsönszerződésből eredő tőkekövetelés késedelmi kamataira vonatkozó felperesi hitelezői igénybejelentés nem felelt meg a Cstv.-ben megszabott feltételeknek, a felperes ezen késedelmi kamatkövetelését mint hitelezői igényt nem érvényesíthette a zálogtárgy tulajdonosával szemben.

A Cstv. 35. § (2) bekezdés b.) pontja valóban lehetővé teszi azt, hogy a pénztartozások után az eredeti lejáratú időtől kezdve a kiegyenlítésig, vagy legfeljebb a felszámolási zárómérleg elkészítésének időpontjáig késedelmi kamatot érvényesíthessen a hitelező. A Cstv. 37. § (2) bekezdése azonban ezekre a felszámolás alatt keletkezett, és felszámolási költségnek nem minősülő követelésekre is irányadó, azaz a hitelezőnek a felszámolási eljárás alatt keletkezett késedelmi kamatkövetelését is be kell jelentenie összegeként a felszámolónak az esedékessé válást követő 40 napon belül, és ha a 180 napos bejelentési határidőt elmulasztja, ez a Cstv. 37. § (3) bekezdése szerint jogvesztéssel jár.

A hitelezőnek tehát ahhoz, hogy az összecszerűen nem meghatározott és jogfenntartással bejelentett késedelmi kamatkövetelése vonatkozásában is a Cstv. 3. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti hitelezővé válhasson, a bejelentett hitelezői igényének tőkeösszege után járó késedelmi kamatkövetelését időnként, maximum a 180 napos igénybejelentési határidő leteltét megelőzően, összecszerűen meghatározva is be kellett volna jelentenie a felszámolónak, az az után számított regisztrációs díjat meg kellett volna fizetnie, és csak akkor vált volna ezen követelések tekintetében is a Cstv. 3. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti hitelezővé, ha a felszámoló a késedelmi kamatkövetelését is, mint hitelezői igényt összecszerűen visszaigazolja.

A késedelmi kamatkövetelés vonatkozásában a jogfenntartás bejelentése a felszámoló felé önmagában nem eredményezi azt, hogy ez a hitelezői igény szabályszerűen bejelentett hitelezői igényé válik, így a felperesnek a tőkekövetelés után számított késedelmi kamatkövetelése kielégítésének a tűrésére az alperes nem volt kötelezhető.

Az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása folytán módosult a felek pervesztességének-pernyertességének az aránya is. A felperes 9,6 %-ban pervesztéses lett, ezért az ítélőtábla megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltségviseléséről szóló rendelkezését is akként, hogy az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 416 450 Ft összegre leszállította.

Az alperest a felperes 9,6 %-os pervesztessége figyelembevételével a felperes által lerótt kereseti illetékből 1 356 000 Ft felperes részére történő megfizetésére kötelezte, valamint a felperesnek az elsőfokú bíróság által megítélt elsőfokú, jogtanácsosi munkadíjból álló elsőfokú perköltség összegét is 270 000 Ft-ra mérsékelte, és az alperes fizetési kötelezettségébe beszámította az alperes részleges pernyertessége folytán a felperes által megfizetendő, az alperes jogi képviselőjének a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 165 000 Ft + áfa = 209 550 Ft összegű másodfokú perköltség összegét, és az alperest a különbözetként jelentkező 1 416 450 Ft összeg megfizetésére kötelezte.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a felperest kötelezte az alperesnek a másodfokú eljárással felmerült, a fellebbezésen lerótt 264 100 Ft fellebbezési illetékből, valamint az alperes jogi képviselőjének a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 82 500 Ft + áfa = 104 775 Ft összegben megállapított ügyvédi munkadíjából álló, mindösszesen 368 875 Ft másodfokú perköltség megfizetésére.

Debrecen, 2014. december hó 09. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Görög Attila sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó